

SEVERI

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 10. septembra 2009 *

V zadevi C-446/07,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Tribunale civile di Modena (Italija) z odločbo z dne 26. septembra 2007, ki je prispela na Sodišče 1. oktobra 2007, v postopku

Alberto Severi, ki deluje v svojem imenu in kot zakoniti zastopnik družbe Cavazzuti e figli SpA, postala družba Grandi Salumifici Italiani SpA,

proti

Regione Emilia-Romagna,

ob udeležbi

Associazione fra Produttori per la Tutela del „Salame Felino“,

* Jezik postopka: italijanščina.

SODIŠČE (četrty senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik senata, T. von Danwitz, sodnik, R. Silva de Lapuerta, sodnica, G. Arestis in J. Malenovský (poročevalec), sodnika,

generalna pravobranilka: E. Sharpston,
sodni tajnik: N. Nanchev, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 11. decembra 2008,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za A. Severi in Grandi Salumifici Italiani SpA G. Forte in C. Marinuzzi, odvetnika,
- za Regione Emilia-Romagna G. Puliatti, odvetnik,
- za Associazione fra Produttori per la Tutela del „Salame Felino“ S. Magelli in A. Ballestrazzi, odvetnika,

- za grško vlado I. Chalkia, V. Kondolaimos in M. Tassopoulou, zastopniki,

- za italijansko vlado R. Adam, zastopnik, skupaj s S. Fiorentinom, avvocato dello Stato,

- za Komisijo Evropskih skupnosti C. Cattabriga in B. Doherty, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 7. maja 2009

izreka naslednjo

Sodbo

- ¹ Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 2 Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. marca 2000 o približevanju zakonodaje držav članic o označevanju, predstavljanju in oglaševanju živil (UL L 109, str. 29), členov 3(1) in 13(3) Uredbe Sveta (EGS) št. 2081/92 z dne 14. julija 1992 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila (UL L 208, str. 1) in člena 15(2) Prve Direktive Sveta 89/104/EGS z dne 21. decembra 1988 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z blagovnimi znamkami (UL 1989, L 40, str. 1).

- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med A. Severijem, ki deluje v svojem imenu in v imenu družbe Grandi Salumifici Italiani SpA (v nadaljevanju: GSI), prej družba Cavazzuti e figli SpA, in Regione Emilia-Romagna (v nadaljevanju: dežela Emilija-Romanja) v zvezi z označevanjem klobas in salam, ki jih GSI trži kot „Salame tipo Felino“.

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

Direktiva 2000/13

- 3 V uvodni izjavi 4 Direktive 2000/13 je navedeno:

„S to direktiv[o] je treba določiti splošna pravila Skupnosti, ki se uporabljajo horizontalno za vsa živila, dana v promet.“

- 4 V uvodni izjavi 6 Direktive 2000/13 je navedeno:

„Vsaka ureditev označevanja živil mora predvsem obveščati in varovati potrošnika.“

5 V uvodni izjavi 8 te direktive je navedeno:

„Podrobno označevanje, še posebej navajanje natančne narave in značilnosti izdelka, ki omogoča potrošniku izbiro ob polnem poznavanju dejstev, je zato najbolj smotrno, ker ustvarja najmanj ovir za prost promet.“

6 Člen 1 Direktive 2000/13 določa:

„1. Ta direktiva velja za označevanje živil, ki se dostavijo končnemu potrošniku in določene vidike v zvezi z njihovo predstavitvijo in oglaševanjem.

[...]

3. Za namene te direktive

- (a) ‚označevanje‘ pomeni vse navedbe, oznake, blagovne znamke, slikovno gradivo ali simbole v zvezi z živilom, ki se namestijo na kakršnokoli vrsto embalaže, dokument, obvestilo, etiketo, obroček ali vratno etiketo, ki spremlja ali se nanaša na tako živilo;

[...]“

7 Člen 2(1) Direktive 2000/13 določa:

„1. Označevanje in uporabljene metode ne smejo:

(a) biti taki, da bi lahko zavedli potrošnika, predvsem:

- (i) glede značilnosti živila in zlasti njegove narave, identitete, lastnosti, sestave, količine, trajnosti, porekla ali izvora, načina proizvodnje ali pridelave;

[...]

3. Prepovedi ali omejitve iz odstavkov 1 in 2, veljajo tudi za:

- (a) predstavitev živil, še posebej njihove obliko, videz ali embalažo, uporabljene materiale za embalažo, način, kako so razporejena, in okolje, v katerem so razstavljena;

(b) oglaševanje.“

- 8 V členu 3(1) navedene direktive je izčrpen seznam navedb, ki jih mora oznaka živil obvezno vsebovati. Točka 7 navedene določbe predpisuje navedbo imena ali firme in naslova proizvajalca, pakirnice ali prodajalca s sedežem v Skupnosti, medtem ko je v točki 8 predpisana označba kraja porekla ali izvora, kadar bi lahko potrošnik brez te navedbe bil v zmoti glede pravega porekla ali izvora živila.

- 9 Člen 5 Direktive 2000/13 določa:

„1. Ime, pod katerim se živilo prodaja, je ime, ki je predvideno za to živilo v predpisih Skupnosti.

- (a) Če predpisov Skupnosti ni, je ime, pod katerim se izdelek prodaja, ime, predvideno v zakonih in drugih predpisih države članice, kjer se izdelek prodaja končnemu potrošniku ali obratom javne prehrane.

Če takega imena ni, je ime, pod katerim se izdelek prodaja, ime, ki je običajno v državi članici, kjer se prodaja končnemu potrošniku ali obratom javne prehrane, ali opis živila, in, če je potrebno, opis njegove uporabe, ki je dovolj jasen, da kupcu omogoča razpoznavanje njegove dejanske narave in razlikovanje od drugih izdelkov, s katerimi bi ga lahko zamenjal.

[...]“

Uredba št. 2081/92

- ¹⁰ Čeprav predložitveno sodišče v predložitveni odločbi navaja Uredbo Sveta (ES) št. 510/2006 z dne 20. marca 2006 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila (UL L 93, str. 12), ki razveljavlja Uredbo št. 2081/92, je iz dejanskega stanja v sporu o glavni stvari razvidno, da Uredba št. 510/2006 za navedeni spor ne velja. Zato pa je – glede na datum, ko je italijanska policija kaznovala družbo Cavazzuti e figli SpA – treba uporabiti Uredbo št. 2081/92, kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 2796/2000 z dne 20. decembra 2000 (UL L 324, str. 26, v nadaljevanju: spremenjena Uredba št. 2081/92).
- ¹¹ V spremenjeni uredbi št. 2081/92 so določena pravila o zaščiti označb porekla (ZOP) in zaščiti geografskih označb (ZGO) za kmetijske proizvode in živila. Ta zaščita, ki se odobri, kadar obstaja povezava med značilnostmi proizvoda ali živila in njegovim geografskim poreklom, se pridobi v skladu z registracijskim postopkom Skupnosti.
- ¹² V uvodni izjavi 4 spremenjene Uredbe št. 2081/92 je navedeno, da „je glede na široko paleto proizvodov na trgu in obilico danih informacij v zvezi z njimi treba potrošnikom zagotoviti jasne in jedrnat informacije o poreklu proizvoda, da bi na osnovi tega lahko najboljše izbrali.“

13 V uvodni izjavi 5 spremenjene Uredbe št. 2081/92 je zapisano:

„ker je označevanje kmetijskih proizvodov in živil predmet splošnih [predpisov Skupnosti in zlasti določb Direktive 2000/13]; ker je glede na njihovo posebno naravo treba sprejeti dodatne posebne določbe za kmetijske proizvode in živila iz posebnega geografskega območja.“

14 V skladu z uvodno izjavo 7 spremenjene Uredbe št. 2081/92 „bo okvir predpisov Skupnosti o zaščiti omogočil razvoj geografskih označb in označb porekla, saj bo takšen okvir s poenotenim pristopom zagotovil lojalno konkurenco med proizvajalci proizvodov, ki nosijo takšne označbe in povečal verodostojnost teh proizvodov v očeh potrošnika.“

15 Na podlagi člena 1(2) spremenjene Uredbe št. 2081/92 se ta uredba uporablja brez poseganja v druge posebne določbe Skupnosti.

16 Člen 3(1) spremenjene Uredbe št. 2081/92 določa:

„Imena, ki so postala generična, se ne smejo registrirati.

Za namene te uredbe pomeni ‚ime, ki je postalo generično‘ ime kmetijskega proizvoda ali živila, ki je, čeprav se nanaša na kraj ali regijo, kjer je bil ta proizvod ali živilo prvotno proizvedeno ali trženo, postalo splošno ime kmetijskega proizvoda ali živila.

Da bi ugotovili ali je ime postalo generično ali ne, se upoštevajo vsi faktorji, zlasti:

- obstoječe stanje v državi članici, od koder izvira poreklo imena in na območjih potrošnje,
- obstoječe stanje v drugih državah članicah,
- zadevna nacionalna zakonodaja ali zakonodaja Skupnosti.

Kjer se v skladu s postopkom iz členov 6 in 7 vloga za registracijo zavrne, ker je ime postalo generično, Komisija objavi navedeno odločitev v Uradnem listu Evropskih skupnosti.“

- 17 V členu 5 spremenjene Uredbe št. 2081/92 je določen postopek, ki ga mora upoštevati država članica, kadar je vložena vloga za registracijo. V odstavku 5 navedenega člena 5 je določeno:

„Država članica preveri, ali je vloga utemeljena in jo [...] pošlje Komisiji, če meni, da izpolnjuje zahteve iz te uredbe.

Ta država članica lahko samo prehodno odobri na nacionalni ravni zaščito v smislu te uredbe za ime, ki je bilo predloženo na predpisan način, in po potrebi odobri prilagoditveno obdobje, ki začne teči od datuma predložitve [...]

Taka prehodna nacionalna zaščita preneha veljati na dan sprejetja odločitve o registraciji v skladu s to uredbo [...]

[...]“

- 18 Člen 13(3) spremenjene Uredbe št. 2081/92 določa, da „[z]aščiteno ime ne sme postati generično.“

Nacionalna ureditev

- 19 Člen 2 zakonske uredbe št. 109 z dne 27. januarja 1992, s katero so bile prenesene določbe člena 2(1)(a) in (i) Direktive Sveta 79/112/EGS z dne 18. decembra 1978 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z označevanjem, predstavitvijo in oglaševanjem živil za prodajo končnemu potrošniku (UL 1979, L 33, str. 1), ki so odslej vsebovane v členu 2(1)(a) in (i) Direktive 2000/13, ki je razveljavila in nadomestila Direktivo 79/112 (v nadaljevanju: zakonska uredba št. 109/92), določa:

„1. Označevanje in uporabljene metode imajo namen potrošniku zagotoviti pravilne in pregledne informacije. Opravljeni morajo biti na način, da:

- a) ne zavedejo potrošnika glede značilnosti živila in zlasti njegove narave, identitete, lastnosti, sestave, količine, trajnosti, porekla ali izvora, načina proizvodnje ali pridelave zadevnega živila;

[...]“

Spor v glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 20 Družba GSI, katere sedež je v Modeni, proizvaja in trži klobase in salame.

- 21 Milanska občinska policija je 12. decembra 2002 A. Severiju vročila dopis, naslovljen nanj osebno in v vlogi zakonitega zastopnika navedene družbe, v katerem je to družbo, ki je tržila v Modeni proizvedeno salamo in katere oznaka vsebuje navedbo „Salame tipo Felino“, obtožila kršitve člena 2 zakonske uredbe 109/92 o označevanju, predstavljanju in oglaševanju živil.
- 22 V zapisniku kršitve je po eni strani navedeno, da je na zadevni oznaki iz postopka v glavni stvari izraz „tipo“ (tip) zapisan s premajhnimi grafičnimi znaki, da bi bil dovolj viden, in, po drugi strani, da se druge označbe na oznaki nanašajo le na sestavine, na ime in na sedež podjetja proizvajalca, ni pa nobene informacije o kraju proizvodnje ali o tem, da ta sovпада s sedežem podjetja proizvajalca. V zapisniku je na podlagi teh dejstev ugotovljeno, da bi oznaka proizvoda lahko zavedla potrošnika v zmotu glede porekla ali izvora salame, saj ne omogoča jasne in pravilne identifikacije izvora proizvoda, kot kar se razume kraj, v katerem je bilo meso predelano in pripravljeno za porabo. Oznaka „Salame tipo Felino“ naj bi namreč nakazovala, da gre za tradicionalni način proizvodnje in kraj proizvodnje – območje občine Fellino, ki je v deželi Emilija-Romanja, pokrajina Parma – kar pa ne ustreza dejanskemu stanju v zadevi v glavni stvari, saj gre v tej zadevi za v Modeni proizvedeno živilo, ki je tudi v deželi Emilija-Romanja, vendar v pokrajini Modena.
- 23 Na podlagi teh ugotovitev iz zapisnika milanske občinske policije, je dežela Emilija-Romanja 16. maja 2006 A. Severiju naložila upravno kazen 3.108,33 EUR zaradi kršitve člena 2 zakonske uredbe št. 109/92.
- 24 V svoji odločbi, ki potrjuje razlago občinske policije, je dežela Emilija-Romanja presodila, da je z označbo „Salame Felino“ določen pristen in tipičen proizvod, značilen za območje občine Felino. Ker značilnosti, ki jih ima Salame Felino, ni mogoče priznati vsem s pomočjo podobnih receptov pripravljenim mesninam, ki pa so iz drugih območij oziroma so proizvedene „industrijsko“, za popolno odpravo nevarnosti ustvarjanja zmede pri potrošniku ne zadošča, da se doda navedbo „tipo“. Zadevna oznaka iz

postopka v glavni stvari naj bi torej lahko zavedla potrošnika glede kraja proizvodnje spornega proizvoda in bi tako onemogočila kupcu, da nakupe opravi ob popolnem poznavanju zadeve.

- 25 A. Severi je kazen z dne 16. maja 2006 izpodbijal pri Tribunale civile di Modena (sodišče za civilne zadeve v Modeni). V utemeljitev tožbe je navedel, da bi se člen 2 Direktive 2000/13, prenesen s členom 2 zakonske uredbe št. 109/92, ki naj bi določal načine označevanja živil, ki potrošnika ne zavajajo glede porekla ali izvora proizvoda, moral razlagati v povezavi z drugimi določbami Skupnosti, zlasti s spremenjeno Uredbo št. 2081/92. Ker namreč Direktiva 2000/13 ne vsebuje nobene definicije pojmov „poreklo“ in „izvor“, naj bi bila vsebina teh pojmov opredeljena v spremenjeni Uredbi št. 2081/92.
- 26 Dežela Emilija-Romanja je zavrnila te trditve, sklicujoč se na samostojnost člena 2 Direktive 2000/13, za razlago katerega ni potrebno sklicevanje na spremenjeno Uredbo št. 2081/92 in ki naj bi veljal ob kakršnem koli neskladju med na oznaki navedenim krajem in krajem dejanske proizvodnje, ne glede na to, ali je označba porekla zaščitena ali ne.
- 27 Tribunale civile di Modena je presodilo, da utemeljevanje dežele Emilija-Romanja, ki temelji na samostojnosti člena 2 Direktive 2000/13, ni prepričljivo. Ob potrditvi pravilnosti trditve tožeče stranke v postopku v glavni stvari je navedeno Tribunale namreč presodilo, da pojma poreklo oziroma izvor ni mogoče omejiti na kraj, v katerem je proizvodni obrat, temveč mora biti utemeljeno s pričakovanji, ki jih ima v zvezi s krajevnim imenom potrošnik o tipu proizvoda in o njegovih kvalitativnih lastnostih. Da bi se ugotovilo, ali je treba oznako zadevnega proizvoda iz postopka v glavni stvari šteti za zavajajočo, je predložitevno sodišče torej presodilo, da je treba pravno definirati označbo „Salame Felino“. Menilo je tudi, da je treba preveriti, ali ta označba napotuje na neki recept ali tip proizvoda in je torej generična označba ali pa se nanaša na lastnosti,

na značilnosti, na sloves, ki temelji izključno ali predvsem na kraju, iz katerega izvira, in tako predstavlja pravo označbo porekla v smislu spremenjene Uredbe št. 2081/92.

28 Poleg tega je zaradi obstoja kolektivne blagovne znamke, katere predmet je navedba „Salame Felino“, predložitveno sodišče menilo, da je treba določiti vzajemne odnose med to blagovno znamko in označbo, ki so jo subjekti s sedežem zunaj ozemlja občine Felino v dobri veri uporabljali več kot deset let.

29 Tribunale civile di Modena je ob upoštevanju zgoraj navedenega prekinilo postopek in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

- „1. Ali je treba člena 3(1) in 13(3) Uredbe št. 2081/92 (postala člena 3(1) in 13(2) Uredbe št. 510/2006) v povezavi s členom 2 zakonske uredbe št. 109/92 (člen 2 Direktive 2000/13) razlagati tako, da je treba označbo za živilo, ki vsebuje geografske navedbe in za katero je bila na nacionalni ravni ‚zavrtnjena‘ ali ‚preprečena‘ predložitev zahteve Komisiji Evropskih skupnosti za registracijo kot zaščitene označbe porekla (ZOP) ali zaščitene geografske označbe (ZGO) v smislu navedenih uredb, šteti za generično vsaj v obdobju, v katerem velja navedena ‚zavrtnitev‘ ali ‚preprečitev‘?
2. Ali je treba člena 3(1) in 13(3) Uredbe št. 2081/92 (postala člena 3(1) in 13(2) Uredbe št. 510/2006) v povezavi s členom 2 zakonske uredbe št. 109/92 (člen 2 Direktive 2000/13) razlagati tako, da lahko označbo za živilo, ki omenja kraj in ni registrirana kot ZOP ali ZGO v smislu navedenih uredb, na evropskem trgu zakonito uporabljajo proizvajalci, ki so jo v dobri veri in neprekinjeno uporabljali v daljšem obdobju pred začetkom veljavnosti Uredbe št. 2081/92 (postala Uredba št. 510/2006) in po njem?

3. Ali je treba člen 15(2) Direktive 89/104 [...] razlagati tako, da imetnik kolektivne znamke za živilo, ki vsebuje geografski opis, ne more preprečiti proizvajalcem proizvoda, ki ima enake značilnosti, da ga označijo s podobno označbo, kot je tista v kolektivni znamki, če so ti proizvajalci tako označbo uporabljali v dobri veri in neprekinjeno dalj časa pred registracijo navedene kolektivne znamke?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- ³⁰ S prvim vprašanjem predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba geografsko ime, katerega registracija kot zaščitene označbe porekla (ZOP) ali zaščitene geografske označbe (ZGO) je bila na nacionalni ravni zavrnjena ali preprečena, šteti za generično vsaj v obdobju, v katerem velja navedena zavrnitev ali preprečitev?
- ³¹ Najprej je treba opozoriti, da to prvo vprašanje, katerega dopustnost izpodbijata italijanska vlada in Komisija, izvira iz trditev, ki jih je družba GSI navedla v tožbi zoper kazen, ki ji je bila naložena zaradi nespoštovanja člena 2 zakonske uredbe št. 109/92.
- ³² V utemeljitev tožbe, ki ima namen dokazati, da oznaka klobas, trženih pod označbo „Salame tipo Felino“, ni zavajajoča v smislu člena 2 zakonske uredbe št. 109/92, je družba GSI navedla argumentacijo v dveh korakih.

- 33 Družba GSI je najprej navedla, da zadevne oznake v postopku v glavni stvari ni mogoče šteti za zavajajočo, če je treba označbo „Salame tipo Felino“ šteti za generično v smislu člena 3 spremenjene Uredbe št. 2081/92. Nato je družba GSI navedla, da je treba označbo „Salame tipo Felino“ šteti za generično, ker sta dve združenji lokalnih proizvajalcev, tako kot družba IGP, vložili vlogo za registracijo označbe „Salame Felino“ in o tej zahtevi na dan, ko je bila naložena zadevna kazen v postopku v glavni stvari, še ni bilo odločeno.
- 34 Predložitveno sodišče je sprejelo prvi del utemeljitve družbe GSI, zato je Sodišču predložilo le drugi del utemeljitve, ki je predmet prvega vprašanja.
- 35 Vendar italijanska vlada in Komisija izpodbijata trditev, da generičnost označbe „Salame tipo Felino“ v smislu člena 3 spremenjene Uredbe št. 2081/92 vpliva na presojo, ali je oznaka zavajajoča v smislu člena 2 Direktive 2000/13. Navajata, da zastavljeno vprašanje o pravni naravi imena samega ni dopustno, ker ni v zvezi s postopkom v glavni stvari, ki se nanaša na vprašanje, ali je oznaka tako poimenovanih proizvodov zavajajoča.
- 36 Pred začetkom vsebinske presoje zastavljenega vprašanja je torej treba presoditi o njegovi dopustnosti.

Dopustnost vprašanja

- 37 V skladu z ustaljeno sodno prakso so v okviru postopka iz člena 234 ES načeloma nacionalna sodišča, ki sodijo v sporu, pristojna za presojo nujnosti predhodne odločbe, da bi lahko izdala sodbo, in primernosti vprašanj, ki jih predložijo Sodišču. Vendar

lahko to zavrne odločanje o vprašanju za predhodno odločanje, ki ga postavi nacionalno sodišče, zlasti kadar je očitno, da razlaga prava Skupnosti, ki jo sodišče zahteva, nima nikakršne zveze z resničnim dejanskim stanjem ali predmetom spora v glavni stvari in torej objektivno ni potrebna za rešitev navedenega spora (glej zlasti sodbi z dne 15. junija 1999 v zadevi Tarantik, C-421/97, Recueil, str. I-3633, točka 33, ter z dne 15. junija 2006 v združenih zadevah Air Liquide Industries Belgium, C-393/04 in C-41/05, ZOdl., str. I-5293, točka 24).

38 Seveda je treba poudariti, da generičnost označbe v smislu člena 3 spremenjene Uredbe št. 2081/92 ne bi mogla *a priori* izključiti morebitnega zavajajočega značaja oznake – v smislu člena 2 Direktive 2000/13 – tako poimenovanih proizvodov. Kot je v točkah 53 in 54 sklepnih predlogov poudarila generalna pravobranilka, obstajajo okoliščine, v katerih bi lahko bil potrošnik dejansko zaveden zaradi uporabe generičnega imena na oznaki proizvoda, upoštevajoč bistvene značilnosti oznake navedenega proizvoda. Tako dejstvo, da proizvajalčeva uporaba generične označbe, ki po definiciji ni zaščitena, ne pomeni kršitve spremenjene Uredbe št. 2081/92, še ne pomeni nujno, da je interes potrošnikov, ki ga varuje Direktiva 2000/13, zaščitena.

39 Vendar je, v nasprotju s trditvami italijanske vlade in Komisije, pravna vrednost označbe, zlasti njen morebitni zavajajoč značaj, eden od elementov, katerega upoštevanje je lahko – ne da bi bil sam po sebi odločujoč – koristno pri presoji, ali je oznaka zavajajoča.

40 Komisija mora namreč pri opredelitvi, ali je označba generična ali ne, upoštevati nekaj dejavnikov, na podlagi člena 3 spremenjene Uredbe št. 2081/92 zlasti „obstoječe stanje v državi članici, od koder izvira ime, in na območjih potrošnje“. Tudi predložitveno sodišče bo moralo upoštevati te dejavnike pri opredelitvi, ali je oznaka zadevnega proizvoda takšna, da bi lahko zavedla potrošnika v smislu člena 2(1) Direktive 2000/13.

- 41 To pomeni, da je za predložitveno sodišče – pri presoji, ali ima oznaka zadevnega proizvoda v postopku v glavni stvari morebiti zavajajoč značaj – pomembno vedeti, ali je zadevna označba generična.
- 42 Iz zgoraj navedenega je razvidno, da zastavljeno vprašanje ni očitno nepomembno za rešitev spora v postopku v glavni stvari in da je torej dopustno.

Utemeljenost

- 43 Najprej je treba opozoriti, da se prvo vprašanje, kot je postavljeno v predložitveni odločbi, nanaša na dvojne okoliščine dejanskega stanja. Po eni strani naj bi bilo ime „Salame Felino“ predmet zahteve za registracijo kot ZOP ali ZGO v smislu spremenjene Uredbe št. 2081/92, po drugi strani pa naj bi italijanski organi posredovanje te zahteve Komisiji zavrnilo ali vsaj preprečili.
- 44 Iz povezave členov 5(4) in (5), od 6(2) do (5) in 3(1), zadnji pododstavek, spremenjene Uredbe št. 2081/92 je razvidno, da je samo Komisija pristojna za sprejetje dokončne odločitve v zvezi z vlogami za registracijo, ki ji jih posredujejo nacionalni organi o podelitvi zaprosene zaščite, oziroma, nasprotno, o zavrnitvi zahtevane registracije zaradi, glede na okoliščine primera, generičnosti zadevnega imena. Tako dejstvo, da je bilo posredovanje vloge za registracijo zavrnjeno oziroma so ga nacionalni organi preprečili, in razlogi te zavrnitve oziroma preprečitve nikakor ne morejo vplivati na odgovor na zastavljeno vprašanje.
- 45 Tako predložitveno sodišče s sklicevanjem na določbe členov 3(1) in 13(3) spremenjene Uredbe št. 2081/92 v bistvu sprašuje, ali ne obstaja domneva generičnosti označbe že

pred odločbo Komisije, ko je vložena vloga za registracijo, in to vsaj v obdobju med datumom vložitve vloge za registracijo in datumom morebitnega posredovanja vloge Komisiji s strani nacionalnih organov.

46 V zvezi s tem se zdi, da se predložitveno sodišče s sklicevanjem na člen 13(3) spremenjene Uredbe št. 2081/92 sprašuje, ali razlaga *a contrario* te določbe ne vodi do takšne domneve.

47 Treba je ugotoviti, da ni tako. Člen 13(3) spremenjene Uredbe št. 2081/92 določa, da (že) zaščiteno ime ne sme postati generično. Iz te določbe je *a contrario* brez dvoma razvidno, da imena, ki še niso zaščitena, saj so predmet vloge za registracijo, lahko postanejo generična, če ni ovir, ki so posledica že veljavne zaščite.

48 Vendar takšna razlaga *a contrario* ne dopušča, da bi se iz tega sklepalo na kaj več kot na obstoj možnosti, da zadevno ime postane generično. Zato pa navedena razlaga ne dopušča ugotovitve, da mora za še ne zaščitena imena, za katera je vložena vloga za registracijo, veljati domneva generičnosti.

49 Iz zgoraj navedenega je razvidno, da člena 3(1) v povezavi s členom 13(3) spremenjene Uredbe št. 2081/92 ni mogoče razlagati tako, da se mora ime, ki je predmet vloge za registracijo, šteti za generično do morebitnega posredovanja vloge za registracijo Komisiji.

- 50 To ugotovitev potrjuje sama vsebina pojma generičnosti, kot je bil podrobneje določen s sodno prakso Sodišča. Pridobitev značaja generičnosti s poimenovanjem proizvoda je posledica objektivnega procesa, v katerem je to ime – čeprav se njegova vsebina nanaša na geografsko območje, v katerem je bil zadevni proizvod prvotno proizveden ali tržen – postalo obče ime navedenega proizvoda (glej v tem smislu sodbi z dne 25. oktobra 2005 v združenih zadevah Nemčija in Danska proti Komisiji, C-465/02 in C-466/02, ZOdl., str. I-9115, točke od 75 do 100, ter z dne 26. februarja 2008 v zadevi Komisija proti Nemčiji, C-132/05, ZOdl., str. I-957, točka 53).
- 51 V tem primeru mora biti dejstvo, da je zadevno ime v postopku v glavni stvari predmet vloge za registracijo, samo po sebi razumljeno kot takšno, ki nima vpliva na izid takšnega objektivnega procesa vulgarizacije oziroma ločevanja med označbo in teritorijem.
- 52 Poleg tega je treba opozoriti, da bi bila vzpostavitev domneve generičnosti, ki bi bila posledica vložitve vloge za registracijo, v nasprotju s cilji, ki jim spremenjena Uredba št. 2081/92 sledi.
- 53 Sistem registracije označb kot ZOP ali ZGO, ki ga uvaja spremenjena Uredba št. 2081/92, namreč hkrati izpolnjuje zahtevo po zaščiti potrošnika, kot je razvidno iz uvodne izjave 4 spremenjene Uredbe št. 2081/92, in potrebo po vzdrževanju lojalne konkurence med proizvajalci, kot izhaja iz uvodne izjave 7 navedene uredbe. Vendar priznanje generičnosti označbe po definiciji pomeni oviro za podelitev takšne zaščite. Tako bi zgolj na vložitvi vloge za registracijo temelječa domneva generičnosti imena, ki bi se na koncu izkazala, da to ni, lahko ogrozila uresničitev dveh zgoraj navedenih ciljev. Priznanja generičnosti označbe, v celotnem obdobju pred odločbo Komisije, ki odloča o vlogi za registracijo, tako ne bi mogli škodovati pridobljeno.

54 Glede na zgoraj navedene ugotovitve je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člena 3(1) in 13(3) spremenjene Uredbe št. 2081/92 razlagati tako, da označbe živila, ki vsebuje geografske navedbe, ki je bila predmet vloge za registracijo kot ZOP ali ZGO v smislu navedene uredbe, do morebitnega posredovanja vloge za registracijo Komisiji s strani nacionalnih organov, ni mogoče šteti za generično. Generičnosti označbe v smislu spremenjene Uredbe št. 2081/92 ni mogoče domnevati, dokler Komisija ne odloči o vlogi za registracijo, v ustreznih okoliščinah primera z zavrnitvijo s posebnim razlogom, da je navedena označba postala generična.

Drugo vprašanje

55 Z drugim vprašanjem predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člena 3(1) in 13(3) spremenjene Uredbe št. 2081/92, v povezavi s členom 2 Direktive 2000/13 razlagati tako, da lahko označbo živila, ki navaja kraj in ki ni registrirana kot ZOP ali ZGO, proizvajalci, ki jo uporabljajo v dobri veri in nepretrgoma, zakonito uporabljajo pred začetkom veljavnosti Uredbe št. 2081/92 in po njem.

Dopustnost vprašanja

56 Italijanska vlada in Associazione fra Produttori per la Tutela del „Salame Felino“ navajata, da je to drugo vprašanje nedopustno. Natančneje, ta vlada se sklicuje na neupoštevnost navedenega vprašanja glede na predmet spora v postopku v glavni stvari, saj v nobeni določbi Skupnosti niti v nobeni nacionalni določbi o označevanju proizvodov ni upoštevana dobra vera gospodarskega subjekta, ki je dal na trg zavajajoče označen proizvod.

57 Vendar je treba ugotoviti, da takšna trditev, ki se nanaša na vsebino zastavljenega vprašanja, ne more vplivati na njegovo dopustnost.

Utemeljenost

58 Najprej je treba opozoriti, kot je v točki 49 sklepnih predlogov navedla generalna pravobranilka, da lahko kljub razlikam med Direktivo 2000/13 in spremenjeno Uredbo št. 2081/92 v zvezi s cilji in obsegom varstva, ki ju zagotavljata, označba geografskih imen na oznakah živil v nekaterih primerih, kot je ta v postopku v glavni stvari, istočasno spada na področje uporabe obeh pravnih instrumentov.

59 Vendar je v postopku v glavni stvari predložitveno sodišče pozvano, naj se izreče samo o tem, ali bi glede na člen 2 zakonske uredbe št. 109/92, s katerim je bil prenesen člen 2 Direktive 2000/13, družba GSI z navedbo imena „Salame tipo Felino“ na oznaki proizvodov, ki jih trži, lahko zavedla potrošnika. Predložitveno sodišče se torej sprašuje, ali dejstvo, da so zadevno označbo, ki ni registrirana kot ZOP ali ZGO, uporabljali proizvajalci v dobri veri in nepretrgoma že dolgo časa, vpliva na presojo, ali je zadevna oznaka iz postopka v glavni stvari zavajajoča.

60 V zvezi s tem je treba opozoriti, da načeloma Sodišče ni pristojno za presojo o vprašanju, ali je oznaka nekih proizvodov takšna, da bi lahko kupca ali potrošnika zavedla, oziroma za presojo o morebitnem zavajajočem značaju imena, pod katerim se živilo prodaja. To je naloga nacionalnega sodišča (glej zlasti sodbi z dne 16. julija 1998 v zadevi Gut Springenheide in Tusky, C-210/96, Recueil, str. I-4657, točka 30, ter z dne 12. septembra 2000 v zadevi Geffroy, C-366/98, Recueil, str. I-6579, točki 18 in 19). Vendar lahko Sodišče, ko odloča o vprašanju za predhodno odločanje, po potrebi poda pojasnila, ki nacionalno sodišče usmerjajo pri njegovi odločitvi (zgoraj navedena sodba Geffroy, točka 20).

61 Iz sodne prakse Sodišča je razvidno, da se mora nacionalno sodišče pri presoji, ali je označba na oznaki zavajajoča, v glavnem opreti na domnevno pričakovanje, ki ga ima v zvezi z navedeno označbo povprečni potrošnik, ki je normalno obveščen ter razumno pozoren in poučen o poreklu, izvoru in kakovosti proizvoda, pri čemer je bistveno, da ni zaveden in v zmotnem prepričanju, da ima proizvod drugo poreklo, izvor ali kakovost kot pa dejansko (glej v tem smislu sodbo z dne 6. julija 1995 v zadevi Mars, C-470/93, Recueil, str. I-1923, točka 24; zgoraj navedeno sodbo Gut Springenheide in Tuský, točka 31, ter sodbo z dne 13. januarja 2000 v zadevi Estée Lauder, C-220/98, Recueil, str. I-117, točka 30).

62 Med dejavniki, ki se upoštevajo pri presoji morebitno zavajajočega značaja zadevne oznake v postopku v glavni stvari, je trajanje obdobja, v katerem se je uporabljalo ime, objektivni dejavnik, ki lahko vpliva na pričakovanja razumnega potrošnika. Nasprotno pa morebitna dobra vera proizvajalca ali prodajalca na drobno, ki je subjektivni dejavnik, ne more vplivati na objektivni vtis, ki ga uporaba geografskega imena na oznaki daje potrošniku.

63 Glede na zgoraj navedene ugotovitve je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člena 3(1) in 13(3) spremenjene Uredbe št. 2081/92 v povezavi s členom 2 Direktive 2000/13 razlagati tako, da se označba živil, ki vsebuje geografske navedbe in ki ni registrirana kot ZOP ali ZGO, lahko zakonito uporablja, če taka oznaka proizvoda ne zavaja povprečnega potrošnika, ki je normalno obveščen ter razumno pozoren in poučen. Pri presoji, ali je tako, lahko nacionalna sodišča upoštevajo trajanje obdobja, v katerem se je uporabljalo ime. Nasprotno pa morebitna dobra vera proizvajalca ali prodajalca na drobno v zvezi s tem ni pomembna.

Tretje vprašanje

- ⁶⁴ S tretjim vprašanjem predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali lahko na podlagi Direktive 89/104 imetnik kolektivne znamke, ki se nanaša na živilo in vsebuje geografsko navedbo, enako označbi, obravnavani v postopku v glavni stvari, nasprotuje uporabi navedene označbe.
- ⁶⁵ Italijanska vlada trdi, da je tretje vprašanje nedopustno, ker se zadeva, ki je predložena nacionalnemu sodišču, ne nanaša na kolektivne blagovne znamke. Trdi, da dežela Emilija-Romanja, ki je družbi GSI naložila kazen, ki se obravnava v postopku v glavni stvari, ni imetnica nobene blagovne znamke in tudi sicer ne trdi, da je družba GSI škodila kakršni koli kolektivni blagovni znamki. Poleg tega je italijanska vlada na obravnavi opozorila, da je predložitveno sodišče spraševalo samo, ali je oznaka „Salame tipo Felino“, kot jo uporablja družba GSI, takšna, da bi lahko potrošnika zavedla glede pravega porekla zadevnega proizvoda. Kljub intervenciji združenja lokalnih proizvajalcev, imetnika kolektivne znamke „Salame Felino“, v postopku, se trditev o morebitni kršitvi kolektivne znamke v zadevi, o kateri mora odločiti predložitveno sodišče, ne bi pojavila.
- ⁶⁶ Spomniti je treba, da v skladu z ustaljeno sodno prakso, navedeno v točki 37 te sodbe, Sodišče ni pristojno odgovoriti sodišču, ki je na podlagi člena 234 ES predložilo vprašanja v predhodno odločanje, kadar je očitno, da zastavljena vprašanja očitno nimajo nikakršne zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora in torej objektivno niso potrebna za rešitev spora v glavni stvari.
- ⁶⁷ Vendar ni sporno, da je predložitveno sodišče pozvano, naj v sporu, ki mu je predložen, presodi le o vprašanju, ali bi oznaka klobas, imenovanih „Salame tipo Felino“, lahko zavedla potrošnike in s tem kršila nacionalne določbe, s katerimi je bila prenesena Direktiva 2000/13.

68 Tako je vprašanje, ali imetnik kolektivne znamke, ki se nanaša na živilo in vsebuje geografsko navedbo, enako označbi, obravnavani v postopku v glavni stvari, lahko nasprotuje uporabi navedene označbe, očitno neupoštevno za rešitev spora v postopku v glavni stvari, zato ga je treba razglasiti za nedopustno.

Stroški

69 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

1. Člena 3(1) in 13(3) Uredbe Sveta (EGS) št. 2081/92 z dne 14. julija 1992 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila, kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 2796/2000 z dne 20. decembra 2000, je treba razlagati tako, da označbe živila, ki vsebuje geografske navedbe in je bila predmet vloge za registracijo kot zaščitene označbe porekla ali zaščitene geografske označbe v smislu Uredbe št. 2081/92, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 2796/2000, do morebitnega posredovanja vloge za registracijo Komisiji Evropskih skupnosti s strani nacionalnih organov, ni mogoče šteti za generično. Generičnosti označbe v smislu Uredbe št. 2081/92, kot je bila spremenjena z Uredbo št. 2796/2000, ni mogoče domnevati, dokler Komisija ni odločila o vlogi za registracijo, v ustreznih okoliščinah primera z zavrnitvijo s posebnim razlogom, da je navedena označba postala generična.

2. Člena 3(1) in 13(3) Uredbe št. 2081/92, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 2796/2000, v povezavi s členom 2 Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. marca 2000 o približevanju zakonodaje držav članic o označevanju, predstavljanju in oglaševanju živil je treba razlagati tako, da se označba živil, ki vsebuje geografske navedbe in ni registrirana kot zaščitena označba porekla ali zaščitena geografska označba, lahko zakonito uporablja, če taka oznaka proizvoda ne zavaja povprečnega potrošnika, ki je normalno obveščen ter razumno pozoren in poučen. Pri presoji, ali je tako, lahko nacionalna sodišča upoštevajo trajanje obdobja, v katerem se je ime uporabljalo. Nasprotno pa morebitna dobra vera proizvajalca ali prodajalca na drobno v zvezi s tem ni upoštevna.

Podpisi